

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje II

Registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0018903

Jak učit polytechnickou výchovu v MŠ

Lektorka: Mgr. Zdenka Štefanidesová

Jak podporovat polytechnickou výchovu

HMOTA

Ze staročeského *homota* („látka, hmota“ ale i „vlhkost v těle“).

Nepříliš jasné, stejný význam má jen slovinská *gomóta* („hmota, masa“), možná vychází z kořene **gom-* u praslovanského **gomola* („hrouda“), z něhož pochází i české slovo *homole*.

Gebauer naproti tomu zastával názor, že vzešlo z latinského *humectus* („vlhký“) a hlásková podobnost s *hmatati* vedla k posunutí významů.

Význam slova HMOTA podstata živé a neživé přírody (vše, co má hmotnost)

HMAT

Hmat nevnímá člověk jen jedním orgánem, jako u ostatních smyslů, ale povrchem celého těla.

Hmat zahrnuje vnímání dotyku, tlaku bolesti, chladu, tepla, vibrací i polohy těla.

Nejcitlivější místa hmatu jsou na konečcích prstů a špičce jazyka.

Co všechno ruce dovedou?

Čeho se rádi dotýkáme?

Jak pečujeme o své ruce?

Jóga prstů.

MATERÁLY

dřevo	sklo	kov	<i>plast</i>
textil	papír	hlína	<i>kinetický písek</i>

Polytechnická výchova

Vztah k vědě a technice
Badatelství a pokusy
Pracovní činnosti
Vznik materiálů

Konstruktivní hry
Technické stavebnice
Technické hračky
Třídění materiálů

Doporučená literatura:

KÖNIGOVÁ, Marie. *Jak myslet kreativně*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006, 125 s. ISBN 80-247-1626-7.

SOESMAN, Albert. *Dvanáct smyslů: brány duše: úvod do anthroposofie*. Vyd. 1. Hranice: Fabula, 2009, 210 s. ISBN 978-808-6600-598.

SLAVÍKOVÁ, Vladimíra, Jan SLAVÍK a Sylva ELIÁŠOVÁ. *Dívej se, tvoř a povídej!: artefiletika pro předškoláky a mladší školáky*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 194 s. ISBN 978-807-3673-222.

SLAVÍKOVÁ, Vladimíra, Jan SLAVÍK a Helena HAZUKOVÁ. *Výtvarné čarování: (artefiletika pro předškoláky a mladší školáky)*. Praha: Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta, 2000, 177 s., xxxii s. obr. příloh. ISBN 80-729-0016-1.

HONZÍKOVÁ, J. *Teorie a praxe tvořivosti v pracovní výchově*. Plzeň: Krajské centrum vzdělávání a Jazyková škola sady 5. května, 2005. ISBN 80-7020-124-X.

HONZÍKOVÁ, J., NOVOTNÝ, J. *Dřevo v pracovní výchově*. Plzeň: Krajské centrum vzdělávání a Jazyková škola sady 5. května, 2005. ISBN 80-7020-150-9.

COUFALOVÁ, Gabriela, Ivo MEDEK a Jaromír SYNEK. *Hudební nástroje jinak: [netradiční využití tradičních hudebních nástrojů a vytváření jednoduchých hudebních nástrojů]*. Vyd. 1. Obálka Tereza Hrubá. Brno: JAMU, 2013, 171 s. ISBN 978-80-7460-037-1

Metodický materiál: Dřesk a Tilpína aneb Kouzlo materiálů, Sluňákov, 2015

Návrhy motivačních názvů tematických dnů nebo aktivit

(do volných políček vepište své vlastní nápady)

Den dřeva	Díra v dřevěném plotě. Kam až dohlédne strom.
Den skla	Dům s barevnými skleněnými okny. O rozbitém zrcátku.
Den kovu	Tajemství tří klíčků. Tři staré rezavé zámky.
Den textilu	Plášť plný zářících hvězd. Opuštěný deštník.
Den papíru	Papírová vlaštovka. Co vidí papírový drak z výšky.
Den hlíny	Stará hliněná miska. Čí je stopa v blátě?
Den plastu	Příběh plastové láhve. Víš, co všechno umím napodobit?
Den přírodnin	Jak si hledal kaštan kamarády. Stůl plný přírodních materiálů.

Den materiálů	Kde se vzaly? Tvoření je koření.

Jednoduché texty pro skládání obrázků z dřívěk

Základní dvojverší:

Čaruji, čaruji maličko, přičaruji si sluníčko.

Čaruji, čaruji pozpátku, přičaruji si pohádku.

Doplnění pro tvorbu obrazů živelů:

Oheň, co hoří jasně a prudce, ať je tu vmžiku velké **srdce**. (z dřívěk poskládat *srdce*)

Vodu, co stále někam spěchá, ať je tu vmžiku široká **řeka**.

Zemi, co obživu rozdává, ať je tu vmžiku **zahrada**.

Vítr, co hraje na píšťalku zlatou, ať je tu vmžiku **lod'ka s plachtou**.

Doplnění pro tvorbu obrazů předmětů a nástrojů pro Dřeska a Tilpínu:

Pro listí, co spadlo ze stromu právě, ať jsou tu velké dřevěné **hrábě**.

Aby nám nebyla dlouhá chvíle, ať jsou tu velké kouzelné **brýle**.

Zaženem(e) mraky společně pryč, ať je tu vmžiku obrovský **klíč**.

Pro dny, které už podzim krátí, ať jsou tu krásné **plesové šaty**.

Pro všechny, co mají prázdná bříška, ať je tu vmžiku pohádková **knížka**.

Pro všechny, kterým se po létě stýská, ať je tu krásná **hliněná miska**.